

**Силабус навчальної дисципліни
«ЕКОСИСТЕМОЛОГІЯ»**

Галузь знань: 10 Природничі науки
 Спеціальність: 101 Екологія
 Освітня програма: Екологія
 Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
 Курс: 1
 Семестр: 2

Факультет	Природничо-географічний
Кафедра	Хімії, екології та методики їх навчання
Викладач(-и)	ПІБ: Новікова Тетяна Петрівна Посада: Старший викладач кафедри хімії, екології та методики їх навчання E-mail: seminukt@gmail.com
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.dls.udpu.edu.ua
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна обов'язкового компонента
Загальний обсяг дисципліни: кредити ЄКТС / години	5/150
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Денна форма: лекції (28 год.), лабораторні (48 год.), самостійна робота (74 год.). Заочна форма: лекції (8 год.), лабораторні (12 год.), самостійна робота (130 год.)
Форми навчання	Денна
Політика дисципліни	Академічна доброчесність. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є необхідною умовою освітнього процесу, базується на недопущенні практик списування, плагіату, фабрикації. Академічна доброчесність регламентується Кодексом академічної доброчесності Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Документи стосовно академічної доброчесності (про запобігання та виявлення академічного плагіату, про курсові роботи, етичний кодекс здобувачів вищої освіти тощо) наведені на сторінці ДОКУМЕНТИ та ЯКІСТЬ ОСВІТИ сайту УДПУ: https://udpu.edu.ua/ . Відвідування занять. Здобувачу вищої освіти не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. Якщо є довідка про хворобу чи іншу поважну причину, то здобувачу вищої освіти не потрібно відпрацьовувати пропущене заняття. Здобувач вищої освіти має право оформити індивідуальний графік навчання. При об'єктивних причинах пропуску занять, здобувачі вищої освіти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі MOODLE: https://dls.udpu.edu.ua/ . Здобувачі на заняттях можуть використовувати мобільні телефони та ноутбуки. Креативна ініціатива здобувача вищої освіти. Здобувач вищої освіти має можливість за власної ініціативи самостійно підготувати доповідь відповідно до тем робочої програми: лекційних, лабораторних занять на основі пошуку та огляду наукових публікацій за заданою тематикою дисципліни, або поглибленому опрацюванні окремих лекційних тем, або дотичних тем; самостійно вибирати тему доповіді використовуючи літературний фонд наукової бібліотеки університету, Інтернет мережі з творчою обробкою отриманої інформації.
Що будемо вивчати?	Загальні уявлення про екосистемологію. Закономірності функціонування екологічних систем.
Чому це треба вивчати?	Курс дисципліни спрямований на формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань про екологічну систему та її структуру, властивості, антропогенні деформації природних екосистем (на локальному, регіональному, глобальному рівні), умінь та практичних навиків в обґрунтуванні змін, що відбуваються у сучасних екологічних та соціоекологічних системах.
Яких результатів можна досягнути?	Розуміти основні екологічні закони, правила та принципи охорони довкілля та природокористування. Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері

	<p>екології, охорони довкілля та оптимального природокористування. Розв'язувати проблеми у сфері захисту навколишнього середовища із застосуванням загальноприйнятих та/або стандартних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду. Уміти пояснювати соціальні, економічні та політичні наслідки впровадження екологічних проєктів.</p>
Як можна використати набуті знання та уміння?	<p>Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності. Здатність до опанування міжнародного та вітчизняного досвіду вирішення регіональних та транскордонних екологічних проблем.</p>
Зміст дисципліни	<p>Основи системного підходу. Екосистемологія та екологія угруповань (синекологія). Розвиток та еволюція екосистем, їх стабільність. Різноманіття живих систем. Класифікація екосистем. Консорції як елементарні екосистеми. Закономірності функціонування екологічних систем. Енергетичний баланс та продуктивність екологічних систем. Основні закони функціонування екологічних систем Продукція та розкладання органічних сполук в екосистемах. Хімічні елементи в біосфері. Стійкість, стабільність та самоочищення екосистем.</p>
Обов'язкові завдання	<p>Підготовка доповідей за заданою проблематикою дисципліни, поглиблене опрацювання окремих лекційних тем або питань; підготовка до поточного контролю знань, що полягає в опрацюванні контрольних запитань, питань для самодіагностики, самостійному опрацюванні теоретичного матеріалу за зазначеною тематикою; систематизацію вивченого матеріалу з метою підготовки до екзамену, семінарських, лабораторних занять, а також письмових індивідуальних завдань (за вибором здобувача).</p>
Міждисциплінарні зв'язки	<p>Загальна екологія та неоекологія, біоорганічна хімія, охорона природи, екологія людини.</p>
Інформаційне забезпечення (з репозитарію, фонду бібліотеки УДПУ та ін.)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Голубець М.А. Екосистемологія. Львів: Поллі, 2000. 316 с. 2. Добровольський В.В. Основи теорії екологічних систем: Навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Професіонал» К.: ВД «Професіонал», 2005. 271 с. 3. Клименко М.О., Прищепа А.М., Вознюк Н.М. Моніторинг довкілля: Підручник. К.: Видавничий центр «Академія», 2006. 360 с. 4. Кучерявий В. П. Екологія. Львів: Світ, 2000. 500 с. 5. Потіш А. Ф., Медвідь В.Г., Гвоздецький О.Г., Козак З.Я. Екологія: теоретичні основи і практикум. Львів: «Новий Світ – 2000», «Магнолія плюс», 2004. 328 с. 6. Білявський, Падун, Фурдуй Р.С. Основи екологічних знань. К. : Либідь. 1995. 368 с. 7. Качинський А.Б. Екологічна безпека України: системний аналіз, перспективи покращення. К.: НІСД. 2001. 312 с. 8. Качинський А.Б., Хміль Г.К. Екологічна безпека України: системний аналіз, оцінка та державна політика. К.: НІСД. 1997. 127 с. 9. Сафранов Т. А. та ін. Антропогенне забруднення екологічного середовища та ґрунтово-рослинного покриву: Навч. пос. Одеса: ТЕС, 2003. 260 с. 10. Мороз С.А. Історія біосфери Землі: в 2 кн. К: Заповіт, 1996. 422 с.
Поточний контроль	<p>Виконання завдань семінарських (лабораторних) занять, тестування, ІНДЗ.</p>
Підсумковий контроль	<p>Екзамен.</p>

Розробник

Тетяна НОВІКОВА